

การพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู

Development of Certification in Knowledge and Teaching Experiences for Teaching Profession

จอมพงศ์ มงคลวนิช

บทคัดย่อ

คุรุสภាឌได้มีการดำเนินงานด้านการรับรองความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู ดังเดต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภารัฐและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการรับรองความรู้และประสบการณ์ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู และ (๒) เพื่อพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู โดยใช้การศึกษาเอกสาร แบบสอบถาม การสัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย โดยกลุ่มประชากร ได้แก่ (๑) คณะกรรมการคุรุสภा (๒) คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ (๓) ผู้บริหารสำนักงานเขตฯการคุรุสภा (๔) คณะกรรมการคุรุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ (๕) ครูคุณไทยและครูชาวต่างประเทศ และ (๖) ผู้บริหารสถานศึกษาภาคครั้งและเอกชน และกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจโดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายได้แก่ ครูที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือใบอนุญาตปฏิบัติการสอนจำนวน ๑,๖๐๐ คน โดยผลการศึกษาพบว่า สำหรับการดำเนินงานรับรองความรู้ คุรุสภามีอุปสรรคด้านกระบวนการ และการประสานงานในการเทียบโอนความรู้ การยื่นสมัคร ความชัดช้อนและความยาวของข้อสอบ ตลอดจนเวลาสอบในการทดสอบ และข้อจำกัดด้านมาตรฐานที่เหลือมล้าในการฝึกอบรม สำหรับการรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้เข้าฝึกอบรมคนและสถานศึกษางานแห่งไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุรุสภาระการประเมินมีหลายมาตรฐาน ผลการศึกษาเสนอแนะให้มี ๑) การพัฒนามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ๒) การพัฒนาวิธีรับรองความรู้ โดยการเทียบโอน การทดสอบและการฝึกอบรมโดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานการจัดสอบแบบทดสอบและการประเมินผลจากการทดสอบและ ๓) การพัฒนาวิธีรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู โดยพัฒนาการประเมิน ระบบสารสนเทศ การกำกับตรวจสอบ และระบบครุพี่เลี้ยง

คำสำคัญ: วิชาชีพครู / รับรอง / ความรู้ / ประสบการณ์วิชาชีพครู / การพัฒนา

Abstract

The study features development of certification in knowledge and teaching experiences for teachers to receive a teaching license given by the Teacher's Council in Thailand. The objectives of this study are 1) to survey the Teachers' Council of Thailand's operations to certify knowledge and teaching experience to receive the teaching license, and 2) to provide recommendations to improve such policy and operation. The study has employed the quantitative research method to survey the operations and situations on such certifications and the qualitative research method in making recommendations to improve such certifications. The population in this study includes 1) the Teachers' Council Committee members, 2) Professional Standard Committee members, 3) Teachers' Council Executives, 4) Deans of Faculties of Education, 5) Thai and foreign teachers, and 6) public and private school administrators. Simple random sampling was employed for the sampling group of 1,200 teachers holding a teaching license. This study finds challenges in the procedure and coordination in transferring knowledge; the application, complexity, length and duration of testing; and the different standards for training. Regarding certification of teaching experiences, the study finds limitation in teachers' and schools' compliance to regulations of the Teachers' Council, while there are different standards for evaluating teaching experiences. In addition, the study suggests development of: 1) knowledge standard in the teaching profession, 2) certification of knowledge for teaching professionals through transferring, testing and training especially standard of testing's arrangement, questions and evaluation. and 3) certification of teaching experiences for teaching professionals through the development of evaluation, information system, monitoring system and teaching mentoring system.

KEYWORDS: TEACHING PROFESSION / CERTIFICATION / KNOWLEDGE / TEACHING EXPERIENCE / DEVELOPMENT

บทนำ

พระราชบัญญัติสภาคูรูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตราที่ ๕ (สำนักงานเลขานุการคุรุสภा, ๒๕๖๑) ได้กำหนดให้ครุสภा มีอำนาจหน้าที่สำคัญ คือ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ออกใบอนุญาตให้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพ รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือุณิบัตรของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ รับรองความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ และความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งออกข้อบังคับของ ครุสภาว่าด้วย การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต การรับรองความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบอนุญาต คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต และมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติดังนั้น ได้กำหนดให้วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุุม ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพควบคุุมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

ผู้ประกอบวิชาชีพครูในประเทศไทยทั้ง คนไทยและชาวต่างประเทศ ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับครุสภาว่าด้วย การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติต้านความรู้และประสบการณ์ ของผู้ประกอบวิชาชีพครูว่า จะต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิ ปริญญาทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิ อื่นที่ครุสภารับรอง และผ่านการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และผ่านเกณฑ์การ

ประเมินการสอนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการครุสภากำหนด ยกเว้นผู้ประกอบวิชาชีพครูอยู่ก่อนวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่กฎหมายมิผลใช้บังคับ ให้มีลิขิตได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติสภาคูรูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ (สำนักงานเลขานุการคุรุสภा, ๒๕๖๑) และยกเว้นให้ ผู้ประสงค์เข้าสู่ วิชาชีพครู ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางการศึกษา หลักสูตร ๔ ปี และปริญญาอื่น ที่กรรมการครุสภากำหนดให้เป็นคุณวุฒิที่ใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครุภก่อนที่กฎหมายบังคับใช้ มีลิขิตขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ภายใน ๓ ปี ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัติสภาคูรูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ (สำนักงาน เลขานุการคุรุสภा, ๒๕๖๑) ซึ่งต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูภายในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สำหรับชาวต่างประเทศนั้น ต้องผ่านการรับรอง ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งต้องอยู่บุน หลักการ ๔ ประการ คือ (๑) การรับรองความรู้และ ประสบการณ์ทางวิชาชีพเป็นการรับรองเฉพาะราย บุคคล (๒) หน่วยงานผู้ใช้หรือผู้ประสงค์ประกอบ วิชาชีพสามารถยื่นคำขอรับรองความรู้ได้ (๓) กำหนดให้มีอายุการรับรอง ๒ ปี และมีเงื่อนไขการ เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ได้แก่ การ ละเมิดลัญญาจ้าง ขาดคุณสมบัติ หรือประพฤติดน ไม่เหมาะสมกับการประกอบวิชาชีพครู ทั้งนี้ให้อยู่ ภายใต้กรอบเงื่อนไขขององค์การการค้าโลก และ (๔) กำหนดให้ใช้วิธีการฝึกอบรม ลัมภากษณ์ และ

หรือการทดสอบ คุณสมบัติของผู้ขอรับการรับรอง
ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ คือ ต้องมีอายุ
ไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ มีวุฒิปริญญาทางการศึกษา
หรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่ครุสภารังษ์รองและ
ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสภารัฐและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.
๒๕๖๑ (สำนักงานเลขานุการครุสภा ๒๕๕๙) สำหรับ
ด้านมาตรฐานความรู้นั้นประกอบด้วย (๑) ภาษา
และวัฒนธรรมไทย (๒) ความรู้ในการประกอบ
วิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ที่คณะกรรมการ
ครุสภากำหนด และ (๓) จรรยาบรรณของวิชาชีพ
ส่วนด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพประกอบ
ด้วย (๑) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจาก
ต่างประเทศและ (๒) ผ่านการปฏิบัติการสอน
ในสถานศึกษาในระบบโรงเรียนไม่น้อยกว่า ๑ ปี
(สำนักงานเลขานุการครุสภा ๒๕๕๑)

ครุสภากำได้ดำเนินการรับรองความรู้และประสบการณ์เพื่อการประกอบวิชาชีพครร ดังนี้

๑. การวิบัตรณาความรู้ตามมาตรฐานความรู้

คุรุสภากำเนิดเป็นผู้พิจารณาให้การรับรอง
ปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรทางการ
ศึกษาของสถาบันต่างๆ ที่ทำการผลิตคุรุ เพื่อให้
การรับรองมาตรฐานหลักสูตร และมาตรฐาน
การผลิต ตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพคุรุ ส่วน
มาตรฐานผลผลิตหรือมาตรฐานบัณฑิตสถาบัน
ผู้ผลิตเป็นผู้ให้การรับรอง ผู้ได้รับคุณวุฒิปริญญา
ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรที่คุรุสภากำเนิดการ
รับรอง สามารถเข้าสู่วิชาชีพคุรุได้ตามเงื่อนไขและ
วิธีการที่คุรุสภากำหนด

ผู้ประสงค์จะเข้าสู่วิชาชีพครูที่มีวุฒิปริญญาสาขาวิชาระดับอุดมศึกษา

๔ ปี และมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.ว.ค.) ฯลฯ ซึ่งไม่ได้ยื่นคำขอเมื่อบนบุญตประกอบวิชาชีพครู ภายใต้กฎหมาย ๒๕๔๔ ตามบทเฉพาะกาล ของพระราชบัญญัติสภากฎและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ จะต้องดำเนินการขอรับรอง ความรู้ตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูให้ครบถ้วน ๔ มาตรฐานความรู้ (สำนักงานเลขานุการครุสภาก, ๒๕๔๗) โดยวิธีไดวิธีทั้ง หรือทั้งสองกัน ดังนี้

(๑) การเทียบโอน โดยการเทียบโอน สาระความรู้รายวิชาที่ศึกษาตามหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า กับสาระความรู้ตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ๕ มาตรฐาน ที่ครุสภากำหนด ซึ่งการเทียบโอนจะเทียบจากสาระความรู้ ในรายวิชา กับสาระความรู้ในแต่ละมาตรฐานให้ครอบคลุม ๓ ใน ๕ โดยรายวิชาที่นำมาเทียบ ต้องได้ระดับคุณภาพน้อยกว่า ๒ หรือเทียบเท่า และการขอเทียบโอนความรู้ตามมาตรฐานความรู้ แต่ละมาตรฐาน สามารถนำรายวิชาหลักฯ วิชา มาเทียบ และรายวิชาแต่ละรายวิชาสามารถเทียบได้มาตรฐานความรู้ หากเทียบโอนได้ไม่ครบทั้ง ๕ มาตรฐานความรู้ สามารถสมัครเข้ารับการทดสอบ ความรู้หรือเข้ารับการฝึกอบรมในมาตรฐานความรู้ ที่ไม่ได้รับการเทียบโอนได้

(๒) การทดสอบ ครุสภากำได้ดำเนินการสร้างข้อสอบรายมาตราฐานความรู้วิชาชีพครุทั้ง ๓ มาตราฐาน จัดทำเป็นชุดข้อสอบทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการทดสอบความรู้ จะต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และต้องสอบได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สำหรับคนไทย ส่วนชาวต่างชาติต้องสอบได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ในแต่ละมาตราฐานความรู้ หรือชุดทดสอบ

(๓) การฝึกอบรม เป็นการฝึกอบรมความรู้ตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ๕ มาตรฐาน ในสถาบันและหลักสูตรฝึกอบรมที่ครุสภากล่าวการรับรอง ซึ่งกำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๖๐ ชั่วโมง ในแต่ละมาตรฐานความรู้

๒. การรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู

(๑) การรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู ในหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา

หลักสูตรปริญญาทางการศึกษา ทั้งหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษาหลักสูตร ๕ ปี และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่ครุสภากล่าวการรับรอง ได้กำหนดให้นิลิต นักศึกษา จะต้องไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ครุสภากล่าวการศึกษา ๑ ปี และผ่านการประเมินตามเกณฑ์และวิธีการที่ครุสภากำหนด จึงจะสำเร็จการศึกษา ได้รับคุณวุฒิตาม หลักสูตร เป็นประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อความสมบูรณ์ในการศึกษาตามหลักสูตร

(๒) การรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู หลังจากสำเร็จการศึกษา

ผู้ประสงค์จะเข้าสู่วิชาชีพครู ทั้งผู้มีคุณวุฒิปริญญาทางการศึกษาที่ครุสภากล่าวการรับรอง และผู้มีคุณวุฒิปริญญาสาขาวิชานี้ที่ผ่านการรับรองความรู้ตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูครบ ๕ มาตรฐานแล้ว จะได้รับใบอนุญาตปฏิบัติการสอน สามารถประกอบวิชาชีพครูได้โดยอยู่ในความคุ้มครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และเมื่อได้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาครบ ๑ ปี ให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ประกอบวิชาชีพครู รวมกันไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นผู้ประเมินการปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์ที่ครุสภากำหนด และเมื่อผ่านการประเมินแล้ว

สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ต่อไปได้

ครุสภากล่าวมีการดำเนินงานด้านการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ (สำนักงานเลขานุการครุสภากล่าวการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ให้ได้มีการออกข้อบังคับครุสภากล่าวด้วยการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู” นี้ได้ศึกษาสภาพและปัญหาของการดำเนินการ ในการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลซึ่งเป็นข้อคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการครุสภากล่าว กำหนดนโยบาย คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้รับบริการ หน่วยงานผลิตและใช้ครุ รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ระดับสูงของครุสภากล่าว และ ผู้ประกอบการวิชาชีพครู ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการรับรองมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และ การรับรองคุณวุฒิ เพื่อการประกอบวิชาชีพครูของครุสภากล่าว ตลอดจนเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับ และมติ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการด้านการรับรองมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เป็นไปอย่างมีคุณภาพ สืบเนื่องไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู

๒. เพื่อพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษา วิเคราะห์ และ สังเคราะห์ กฎหมาย ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการและกระบวนการการรับรองความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพครูของผู้ประสังค์เข้าสู่อาชีพครู โดยศึกษาจากเอกสารและสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการรับรองความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ และ การรับรองคุณวุฒิ เพื่อการประกอบอาชีพครู ได้แก่ คณะกรรมการคุรุสภा คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๕ คน ผู้บริหารสำนักงานเลขานุการคุรุสภा และผู้รับบริการด้านการรับรองมาตรฐานความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ และ การรับรองคุณวุฒิ เพื่อการประกอบอาชีพครู รวมทั้งมีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลอ่อนน้อมถ่อมตน แนวทางในการพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ และ การรับรองคุณวุฒิ เพื่อการประกอบอาชีพครู และ แนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับ และ ระเบียบคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการดังกล่าว

วิธีการวิจัย

ประชากรของการวิจัยประกอบด้วย (๑) คณะกรรมการคุรุสภាជึ่งจำนวน ๓๕ คน (๒) คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๑๗ คน (๓) ผู้บริหารสำนักงานเลขานุการคุรุสภាជึ่งจำนวน ๔๗ คน (๔) คณะกรรมการคุรุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์จำนวน ๕๓ คน (๕) ครูคนไทยที่มีใบอนุญาต

ประกอบวิชาชีพครูหรือใบอนุญาตปฏิบัติการสอนจำนวน ๕,๖๖๔ คน และครูชาวต่างประเทศที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือมีใบอนุญาตปฏิบัติการสอนจำนวน ๖,๔๗๒ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔) และ (๖) ผู้บริหารสถานศึกษา ภาครัฐและเอกชนจำนวน ๖๕,๗๖๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการรับรองมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพครูได้จากการสุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ คณะกรรมการคุรุสภាជึ่งจำนวน ๕ คน คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๕ คน ผู้บริหารสำนักงานเลขานุการคุรุสภាជึ่งจำนวน ๗ คน คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๕ คน ผู้บริหารสำนักงานเลขานุการคุรุศาสตร์และศึกษาศาสตร์จำนวน ๗ คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน ๔๐ คน ครูชาวต่างประเทศที่มีใบประกอบวิชาชีพครูหรือใบอนุญาตปฏิบัติการสอนจำนวน ๕๐ คน และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้แก่ ครูคนไทยที่มีใบประกอบวิชาชีพครู หรือใบอนุญาตปฏิบัติการสอนจำนวน ๑,๙๐๐ คน

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับแนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพครูประเทศไทยและต่างประเทศ เนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับแนวคิดในการรับรองความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพต่างๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ ๒) สรุปผลการสัมภาษณ์ และประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ ๓) ประชุมสัมมนากลุ่มย่อย ซึ่งมี ๓ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตครู (๒) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการใช้ครู และ (๓) กลุ่มครุพักรองคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ ๔) พัฒนาแนวทางการรับร้องความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพครู และการรับร้องคุณวุฒิเพื่อการประกอบวิชาชีพครู โดยนำผลการสรุปจากการวิเคราะห์สารจากเอกสาร ผลสรุปการสัมภาษณ์ ผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม มาสรุปหลอมรวมเป็นประเด็นข้อค้นพบหลัก เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาแนวทางการรับร้องความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพครู และการรับร้องคุณวุฒิเพื่อการประกอบวิชาชีพครู

ผลการวิจัย

๑. สภาพการดำเนินงานด้านการรับร้องความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู

๑.๑ สภาพการดำเนินงานด้านการรับร้องความรู้

๑.๑.๑ การดำเนินงานรับร้องความรู้โดยการเทียบโอน

จากการดำเนินงานรับร้องความรู้โดยการเทียบโอน ระหว่างวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ถึง วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ อนุมัติผลการเทียบโอนความรู้วิชาชีพครูไปแล้ว ๔๕ ครั้ง มีผู้ผ่านการเทียบโอนดังต่อไปนี้ ๑ มาตรฐานความรู้วิชาชีพ จำนวนทั้งสิ้น ๓๗,๔๑ คน โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตและศึกษาศาสตรบัณฑิต จำนวน ๖,๔๐ คน หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ๑๙,๕๕ คน และผู้สำเร็จปริญญาหลักสูตรอื่น ๑๑,๔๖ คน ผู้ขอเทียบโอนมาตรฐานความรู้ร้อยละ ๒๓.๐ ยื่นคำขอ

โดยตรงต่อสำนักงานเลขานุการครุสภาก ร้อยละ ๗.๐ ยื่นคำขอทางไปรษณีย์ ร้อยละ ๖๐.๔ หน่วยงานต้นสังกัดช่วยดำเนินการให้ผู้ยื่นคำขอ ร้อยละ ๑๐.๕ ติดตามผลการขอเทียบโอนทางเว็บไซต์ของครุสภาก ร้อยละ ๗.๗ ติดตามผลทางโทรศัพท์ ร้อยละ ๔๕.๔ หน่วยงานหรือคนอื่นติดตามผลให้ผู้ยื่นคำขอเทียบโอนยื่นคำขอ ในภาพรวมของ ๕ มาตรฐานโดยเฉลี่ย ๑.๔ ครั้ง จึงผ่านการรับร้อง มาตรฐานความรู้ ผู้ยื่นคำขอเทียบโอนร้อยละ ๗๗.๖ ไม่มีปัญหาในการดำเนินการ ร้อยละ ๒๗.๔ มีปัญหา ด้านกระบวนการประสานงานที่ล่าช้า การประสานงานติดต่อ การบริการ ข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลาของกระบวนการบริการ

๑.๑.๒ การดำเนินงานรับร้องความรู้โดยการทดสอบ

จากการดำเนินงานรับร้องความรู้โดยการทดสอบ ระหว่างวันที่ ๔-๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ถึง วันที่ ๒๐-๒๓ มกราคม ๒๕๖๔ มีคนไทยสมัครและเข้าทดสอบมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ๗๕,๒๖ คน สอบผ่าน ๑๒,๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครูที่มีผู้สอบผ่านมากที่สุด คือ การบริหารจัดการในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครูที่มีผู้สอบผ่านน้อยที่สุด คือ จิตวิทยาสำหรับครู คิดเป็นร้อยละ ๑.๒ มีชาวต่างประเทศสมัครและเข้าทดสอบ ๑,๓๔ คน สอบผ่าน ๔๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕ มาตรฐานความรู้วิชาชีพที่มีผู้สอบผ่านมากที่สุด คือ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู และนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗ มาตรฐานความรู้วิชาชีพที่มีผู้สอบผ่านน้อยที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และ การวัดและประเมินผลการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๕.๓ ผู้สมัคร

ทดสอบยืนคำขอสมัครทดสอบทางอินเตอร์เน็ต เว็บไซต์ของครุสภាតัวยตโนเอง คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔ ให้หน่วยงานที่สังกัดหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ช่วยยืนคำขอสมัครทดสอบทางอินเตอร์เน็ตเว็บไซต์ ครุสภा คิดเป็น ร้อยละ ๔๒.๙ ของผู้สมัครทดสอบทั้งหมด หลังการขอสมัครทดสอบแล้ว ร้อยละ ๗๔.๕ เคยติดตามผลสอบทางเว็บไซต์ของครุสภាតัวยตโน ติดตามสอบตามทางโทรศัพท์ จำนวนครั้งผู้ที่ขอสมัครทดสอบมาตรฐานความรู้จันสอบผ่านในภาพรวมของ ๕ มาตรฐาน โดยเฉลี่ย คือ ๐.๓ ครั้ง ผู้สมัครทดสอบร้อยละ ๓๕.๓ ไม่มีปัญหาในการดำเนินการ ร้อยละ ๖๔.๗ ประสบปัญหา คือ ปัญหาการเข้าเว็บไซต์ของครุสภा เนื่องจาก มีผู้ใช้พร้อมๆกันจำนวนมาก ความชับช้อน ความยาวของข้อสอบและเวลาในการสอบ

๐.๓.๓ การดำเนินงานรับรองความรู้โดยการฝึกอบรม

จากการดำเนินงานรับรองความรู้โดยการฝึกอบรมระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมสมัครได้โดยตรงกับสถาบันจัดฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองจากครุสภा จำนวนครั้งที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมจนได้รับการรับรองว่าผ่านโดยเฉลี่ย คือ ๐.๒ ครั้ง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ ๕๔.๒ ไม่มีปัญหาในการดำเนินการ ร้อยละ ๔.๔ ประสบปัญหา คือ เวลาที่ฝึกอบรมอยู่ในช่วงปฏิบัติงาน การเดินทางไปฝึกอบรมไม่สะดวก หน่วยฝึกอบรมหลายแห่งใช้สถานที่ฝึกอบรมที่บรรยายกาศไม่เอื้ออำนวย บางแห่งการดำเนินการฝึกอบรมไม่เป็นไปตามมาตรฐานเงื่อนไขที่ครุสภากำหนด ทั้งนี้ ในการพิจารณาแนวทางในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพของครุสภा เมื่อวันที่ ๐๙

สิงหาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการครุสภากำหนดให้ยกเลิกการรับรองหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้วิชาชีพครู โดยคณะกรรมการพิจารณาให้การรับรองความรู้พิจารณาเห็นว่า ช่องทางในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีหลักช่องทางการฝึกอบรมความรู้วิชาชีพครู ทำให้ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาตามหลักสูตรการผลิตครู ทั้งตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา และประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สามารถใช้ช่องทางการฝึกอบรมความรู้วิชาชีพครู ให้ได้ครบถ้วน ๕ มาตรฐานโดยใช้เวลาเพียง ๓ เดือนบ้าง มากกว่า ๓ เดือนบ้าง เนื่องจากไม่มีการตรวจสอบการจัดการฝึกอบรมว่าสามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เข้ารับการอบรม จะต้องผ่านกระบวนการที่บูรณาภรณ์ หรือทดสอบ หรือต้องมีประสบการณ์เป็นครูมาก่อน ทำให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถเข้าสู่วิชาชีพครูได้โดยอาจจะยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ

๐.๔ สภาพการดำเนินงานด้านการรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู

ครุสภายังไม่มีกำลังเพียงพอที่จะเข้าไปตรวจสอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของผู้เข้าฝึกและสถานศึกษาที่ให้การฝึก ได้อย่างทั่วถึงทุกคน ทุกสถานศึกษา และอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ผู้เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางคนและสถานศึกษางานแห่ง ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของครุสภาก่อนครบถ้วน มีการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในลักษณะเชิงอุปถัมภ์ แม้ว่าครุสภากำหนดเกณฑ์ในการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แต่โรงเรียนแต่ละแห่งมีดุลพินิจที่ต่างกัน การประเมินจึงเกิดลักษณะที่มีหลักมาตรฐานวิชาชีพของครุสภากำหนด

นอกจากนี้ ครุสภาก็ได้มีการรับรองคุณวุฒิ ซึ่งเป็นการรับรองเฉพาะรายบุคคล เป็นการรับรองว่าผู้ที่จบปริญญาอีนๆ ที่ไม่ใช่ปริญญาทางการศึกษา (๕ ปี) ที่จบในประเทศไทยและปริญญาอีนๆ ที่จบจากต่างประเทศ ว่าสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้หรือไม่ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการครุสภากำหนด เป็นกรณีๆ ไป การรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาจากต่างประเทศ เพื่อการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ต้องเป็นคุณวุฒิที่ผ่านการรับรองจากสำนักงาน ก.พ. หรือมีหลักฐานที่ด้านพนจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น หนังสือ The World of Almanac เป็นต้น

๒. แนวทางการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพครู

ครุสภากำหนดรับรองมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูทั้ง ๓ แนวทาง คือ (๑) การเริ่มเข้าสู่วิชาชีพครู (๒) การดำรงอยู่ในวิชาชีพครู และ (๓) การออกจากวิชาชีพครู แล้วกลับเข้ามาใหม่ (สำนักงานเลขานุการครุสภาก ๒๔๙) ครุสภากำหนดเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานของครู โดยพิจารณาพัฒนาการปฏิบัติงานของครูในแต่ละปี โดยประเมินจากแฟ้มสะสมงานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ทำต่อเนื่อง ๕ ปี ของครู สำหรับครูที่เหลือเวลาอีก ๑ ปี ก่อนเกษียณอายุ ควรได้รับการพิจารณายกเว้นการประเมินมาตรฐานความรู้และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ที่ผ่านการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูแล้วเท่านั้น จึงจะมีลิขีสิทธิ์ยื่นขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

๒.๑ แนวทางการพัฒนาการรับรองความรู้วิชาชีพครู

๒.๑.๑ การพัฒนาการรับรองความรู้โดยการเทียบโอน

(๑) ครุสภากำหนดรับรองการกลั่นกรองเอกสารก่อนและหลังการเทียบโอน

(๒) พัฒนาวิธีการปฏิบัติในการเทียบโอนมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูให้มีความคงเส้นคงวา คล่องตัว และมีรวดเร็ว

(๓) ควรแก้ไขประกาศคณะกรรมการครุสภาก เรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของ ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพในเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่จะมีลิขีสิทธิ์เทียบโอนความรู้ คือ ช่องทางการเทียบโอนมาตรฐานความรู้วิชาชีพครูควรเปิดโอกาสให้เฉพาะผู้ที่จบในสาขาที่ขาดแคลนเท่านั้น ล้วนผู้ที่จบปริญญาตรีหรือสูงกว่าในสาขาวิชานั้นที่ไม่ตรงกับสาขาที่ขาดแคลนแต่มีความประสงค์ที่จะเป็นครู ให้ใช้ช่องทางการสอบเทียบโอนเพียงช่องทางเดียวเท่านั้น

๒.๑.๒ การพัฒนาการรับรองความรู้โดยการทดสอบ

(๑) พัฒนาข้อสอบมาตรฐานที่สามารถวัดได้ครบถ้วน ๓ ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

(๒) พัฒนาระบบการทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ (E-testing)

๒.๑.๓ การพัฒนาการรับรองความรู้โดยการฝึกอบรม

๑) คุรุสภាត้องพัฒนาระบบและกลไกในการควบคุม กำกับ ดูแล และติดตาม การปฏิบัติการฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรม

๒) คุรุสภាត้องพิจารณาเป็นรายสถาบัน โดยสถาบันที่จะจัดฝึกอบรมควรเป็นสถาบันที่มีประสบการณ์การฝึกหัดครูที่เปิดสอนปริญญาตรีทางการศึกษา

๒.๒ แนวทางการพัฒนาการรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู

๒.๒.๑ พัฒนาแบบประเมินประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ครอบคลุมทั้งการประเมินทักษะและสมรรถนะตามเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด โดยใช้วิธีการประเมินแบบ ๓๖๐ องศา

๒.๒.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศที่เกือบเท่านั้นในการรับรองประสบการณ์วิชาชีพ

๒.๒.๓ พัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของโรงเรียน

๒.๒.๔ พัฒนาคุณภาพครูที่เลี้ยงของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและทั่วถึงทั้งประเทศ

การอภิปรายผล

๑. การพัฒนามาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการรับรองความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ครั้งนี้พบว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพสำหรับครู ที่ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ใน ๕ มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ได้แก่ (๑) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู (๒) การพัฒนาหลักสูตร (๓) การจัดการเรียนรู้ (๔) จิตวิทยาสำหรับครู (๕) การรับด้วยประมูลผลการศึกษา (๖) การบริหารจัดการในชั้นเรียน (๗) การวิจัยทางการศึกษา (๘) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และ (๑๐) ความเป็นครูมืออาชีพ

จัดการในห้องเรียน (๙) การวิจัยทางการศึกษา (๑๑) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และ (๑๒) ความเป็นครู ที่กำหนดโดยคุรุสภาน (สำนักงานเลขานุการคุรุสภาก ๒๕๙๐) มีความเหมาะสมในภาพรวม

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู มีความรู้ที่กว้างครอบคลุมมากขึ้น ควรเพิ่มเติมความรู้ต่อไปนี้ ให้เป็นมาตรฐานความรู้วิชาชีพ ครูเพิ่มเติมจาก ๕ มาตรฐานความรู้ที่มีอยู่เดิม ความรู้ที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ กลยุทธ์การสอน การวางแผน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมอาชีพ ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และจิตอาสา รวมทั้งกฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ลูกค้าลูกบ้าน ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า พ.ศ. ๒๕๖๒ ของเจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม และคณะ (๒๕๕๗) ที่พย่าว่า คุณลักษณะครูไทยด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย (๑) ความสามารถในการใช้ภาษา (๒) เทคโนโลยีสารสนเทศ (๓) ความสามารถทางวิชาชีพครู (๔) การจัดการเรียนรู้ (๕) จิตวิทยาสำหรับครู (๖) การรับด้วยประมูลผลการศึกษา (๗) การบริหารจัดการในชั้นเรียน (๘) การวิจัยทางการศึกษา (๙) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และ (๑๐) ความเป็นครูมืออาชีพ

๒. การพัฒนาวิธีการรับรองความรู้วิชาชีพครู

การรับรองมาตรฐานความรู้และการคัดกรองคนเข้าสู่วิชาชีพสามารถทำได้หลายวิธี แต่กระบวนการทดสอบเป็นวิธีการที่วิชาชีพชั้นสูง

อื่นๆ เช่น แพทย์ พยาบาล ทนายความ วิศวกร เลือกใช้ โดยผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพต้องผ่านการทดสอบและสอบได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ลิ่งที่สำคัญคือแบบทดสอบต้องมีคุณภาพมาตรฐาน การจัดสอบมีมาตรฐาน และแบบทดสอบต้องมีความเชื่อมั่น หรือความเที่ยง (Reliability) มีความตรง (Validity) ทั้งความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) และความตรงเชิงที่นาย (Predictive Validity) มีอำนาจจำแนกและ ความแยกของemo ในการพัฒนาแบบทดสอบและข้อสอบเพื่อวัดมาตรฐาน ความรู้วิชาชีพครู ให้มีความเป็นมาตรฐานนั้น ครุสภากลและผู้เกี่ยวข้องควรได้มีการศึกษาแนวทาง และวิธีการพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานของหน่วยงานที่เชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงระดับโลก เช่น หน่วยงานบริการการทดสอบทางการศึกษา (Educational Testing Service: ETS) ของประเทศไทย

๓. การพัฒนาแนวทางรับรองประสบการณ์

บทบาทของครุสภากี้วารับรอง
ประสบการณ์วิชาชีพครุรูระหัวงการศึกษา ครุสภากี้
มีบทบาทเพียงเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติ รับรอง
สถานฝึกปฏิบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน
ผลการฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรับรอง
มาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานการผลิต ปัญหา
คือมีการฝึกปฏิบัติจริงหรือไม่ บันทึกครุที่ผ่าน
การฝึกมีคุณภาพมาตรฐานเพียงใด เป็นส่วนหนึ่ง
ของการรับรองมาตรฐานบันทึกเป็นหน้าที่ของ
สถาบันผู้ผลิต บทบาทของครุสภากี้วันกับการรับรอง
ประสบการณ์วิชาชีพครุหลังสำเร็จการศึกษา

ครุสภารมีบทบาทเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติ รับรอง
สถานฝึกปฏิบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล
การฝึกปฏิบัติ และคุณภาพมาตรฐานของสถาน
ฝึกปฏิบัติ ผลจากการวิจัยครั้งนี้เสนอให้มีการ
ประเมินจากสภาพจริง โดยประเมินเชิงประจักษ์
สำหรับปัญหาสถานฝึกปฏิบัติหรือสถานศึกษาที่ไม่
ได้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ครุสภารมีกำหนด ซึ่งต้อง
เสนอให้คณะกรรมการครุสภารมีเป็นรายกรณี เพื่อ
ให้ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานฝึกปฏิบัติหรือสถาน
ศึกษาดังกล่าวได้รับคำแนะนำและการนิเทศเป็น
ประจำสมำเสมอ และมีแบบอย่างครุที่ดี สถาน
ศึกษาควรมีครุพี่เลี้ยงซึ่งเป็นครุที่มีประสบการณ์
ผู้ผ่านการคัดกรองได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร
การเป็นครุพี่เลี้ยงที่ครุสภารมีรับรองและผ่านการ
ทดสอบ ได้รับอนุบัตรและได้รับผลตอบแทนใน
การปฏิบัติหน้าที่ครุพี่เลี้ยง

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

๑. คุรุสภាតรมีการพัฒนาแบบทดสอบเพื่อการรับรองความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
๒. คุรุสภាតรมีการกำหนดด้านสมรรถนะครูตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู เพื่อสามารถใช้ในการประเมินสมรรถนะครู เพื่อเข้าสู่วิชาชีพ และต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
๓. คุรุสภាតรมีการจัดทำคู่มือประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะครู ตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการประเมินความรู้ทักษะและสมรรถนะครูตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู

อบรม การรับรองกลไก การให้รางวัล และการตรวจสอบกำกับครูพี่เลี้ยง เพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนาการฝึกและการรับรองประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- การวิจัยเพื่อพัฒนาแบบทดสอบรับรอง

ความรู้วิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู

๒. การวิจัยสมรรถนะครูตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู

๓. การพัฒนาคู่มือประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะครูตามมาตรฐานความรู้วิชาชีพครู

๔. การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบครูพี่เลี้ยง สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายการอ้างอิง

เจริญวิชญ์ สมพงษ์อรรرم และคณะ. (๒๕๕๗). การศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะของครูไทยในศตวรรษหน้า (๒๕๖๒). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขานุการคุรุสภा.

เลขานุการคุรุสภा, สำนักงาน. (๒๕๕๗). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภा.

_____. (๒๕๕๗). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภा.

_____. (๒๕๕๗). กฎหมายเพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภा.

ผู้เขียน

รองศาสตราจารย์ ดร. จอมพงศ์ มงคลวนิช รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๖๐

อีเมล: jomphong@siam.edu